

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS**

**P A Ž Y M A
DĖL GALIMAI PAŽEIDŽIAMŲ VAIKŲ TEISIŲ IR TEISĖTŲ INTERESŲ**

2013-09-25 Nr. (6.1.-2013-200)-PR-

Vaiko teisių apsaugos kontrolierius, atsižvelgęs į 2013-06-25 dienraščio „Lietuvos žinios“ straipsnyje „Sostinės merija darželinukus veja į mokyklas“ pateiktą informaciją, kad nuo rudens planuojama priešmokyklinio ugdymo grupes perkelti į mokyklas, neatsižvelgiant į tai, kad mokyklos neatitinka higienos normos reikalavimų, keliamų priešmokyklinio ugdymo grupėms, ir iki rudens jos nespės tinkamai pasirengti priimti priešmokyklinio amžiaus vaikus, ir manydamas, kad šiuo atveju gali būti pažeistos vaikų teisės ir įstatymais saugomi interesai, atliko tyrimą.

Tyrimo metu nustatyta:

1. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyriaus vedėjo Džeraldo Dagio vaiko teisių apsaugos kontrolieriui pateiktoje informacijoje (2013-08-06 raštas Nr.A51-81980 (3.3.142-EM4)) paaiškinta, kad vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės mero 2013-06-20 pasitarimo Švietimo, kultūros ir sporto departamento klausimais protokolo Nr. 28-252 (1.2.13-T1) 4 nutarimu, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojos 2013-06-04 rengiamo pasitarimo Švietimo, kultūros ir sporto departamento klausimais protokolo Nr. A17-692 (3.1.16-AD4) 3.2.3 nutarimu, Vilniaus miesto ikimokyklinių ugdymo įstaigų veiklos optimizavimo darbo grupės 2013-04-16 posėdžio protokolo Nr. A17-567 (3.1.16-AD4) 3 nutarimu ir atsižvelgiant į Vilniaus miesto mokyklų mokytojų profesinės organizacijos 2013-02-11 raštą „Dėl ikimokyklinio ugdymo įstaigų Vilniaus mieste“ buvo organizuoti bendrojo ugdymo mokyklų administracijos atstovų, ikimokyklinio ugdymo įstaigų administracijos atstovų, auklėtojų ir tėvėlių bendri susirinkimai, kurių metu teikta informacija apie planuojamą priešmokyklinio ugdymo organizavimą bendrojo ugdymo mokyklose bei diskutuota. Diskusijų metu pabrėžta, kad priešmokyklinio ugdymo grupių perkėlimas į šalia lopšelių-darželių esančias bendrojo ugdymo mokyklas, turinčias laisvas patalpas, šiais metais yra tik rekomendacinio pobūdžio.

Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyriaus informavo, kad nuo 2013-09-01 planuojama perkelti ne visas Vilniaus mieste esančias priešmokyklinio ugdymo grupes iš darželių į mokyklas, o tik iš tų darželių, šalia kurių esančios bendrojo ugdymo mokyklos nėra perpildytos ir turi laisvų patalpų. Perkėlimas nebus įgyvendinamas nesulaukus įstaigų bendruomenių ir tėvų sutikimo.

Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyriaus duomenimis, organizuoti priešmokyklinį ugdymą būtų tikslinga žemiau nurodytose bendrojo ugdymo mokyklose:

Eil. Nr.	Mokyklos/progimnazijos/pagrindinės mokyklos, į kurią keliama priešmokyklinio ugdymo grupė, pavadinimas	Lopšelio-darželio, iš kurio keliama priešmokyklinio ugdymo grupė, pavadinimas
1.	Vilniaus karaliaus Mindaugo mokykla	Vilniaus lopšelis-darželis „Mažylis“, Vilniaus lopšelis-darželis „Pagrandukas“, Vilniaus lopšelis-darželis „Šnekutis“
2.	Vilniaus Taikos progimnazija	Vilniaus lopšelis-darželis „Justinukas“, Vilniaus lopšelis-darželis „Žilvinėlis“

3.	Vilniaus „Pelėdos“ pradinė mokykla	Vilniaus lopšelis-darželis „Justinukas“, Vilniaus lopšelis-darželis „Žilvinėlis“
4.	Vilniaus Emilijos Pliaterytės progimnazija	Vilniaus lopšelis-darželis „Pasaka“, Vilniaus lopšelis-darželis „Spragtukas“
5.	Vilniaus Salininkų gimnazija	Vilniaus Salininkų lopšelis-darželis
6.	Vilniaus Baltupių progimnazija	Vilniaus lopšelis-darželis „Gintarėlis“
7.	Vilniaus Sausio 13-osios mokykla	Vilniaus lopšelis-darželis „Rytas“, Vilniaus lopšelis-darželis „Obelėlė“
8.	Vilniaus „Ateities“ vidurinė mokykla	Vilniaus lopšelis-darželis „Karuselė“, Vilniaus lopšelis-darželis „Vėrinėlis“
9.	Vilniaus Viršuliškių mokykla	Vilniaus lopšelis-darželis „Žilvitis“
10.	Vilniaus Simono Stanevičiaus progimnazija	Vilniaus lopšelis-darželis „Jovarėlis“
11.	Vilniaus „Spindulio“ pagrindinė mokykla	Vilniaus lopšelis-darželis „Šilėlis“
12.	Vilniaus „Ryto“ mokykla	Vilniaus lopšelis-darželis „Medynėlis“, Vilniaus lopšelis-darželis „Delfinukas“
13.	Vilniaus Naujininkų vidurinė mokykla	Vilniaus lopšelis-darželis „Želmenėlis“
14.	Vilniaus Levo Karsavino vidurinė mokykla	Vilniaus lopšelis-darželis „Zylutė“

Vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento direktoriaus 2013-08-01 įsakymu Nr. A1 5-1496- (2.1.4-KS) „Dėl lėšų skyrimo“ planuojama užtikrinti, kad mokyklos patalpos, į kurias bus perkeltos priešmokyklinio ugdymo grupės, atitiktų Lietuvos higienos normos HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ nustatytus reikalavimus. Projekto įgyvendinimas yra derinamas su Vilniaus visuomenės sveikatos centru, kuris išduoda leidimą-higienos pasą ir yra atsakingas už minėtoje Higienos normoje nustatytų reikalavimų laikymosi kontrolę.

Priešmokyklinio ugdymo organizavimą bendrojo ugdymo mokyklose planuojama įgyvendinti palaipsniui ir nepažeidžiant vaikų teisių bei įstatymais saugomųjų interesų.

2. Iš Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigoje surinktos skundo tyrimo medžiagos ir to, kas nurodyta pažymos 1 punkte, **darytinos šios išvados:**

2.1. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 8 straipsnyje nurodyta, kad priešmokyklinio ugdymo paskirtis – padėti vaikui pasirengti sėkmingai mokytis pagal pradinio ugdymo programą. Priešmokyklinis ugdymas vykdomas pagal vienų metų švietimo ir mokslo ministro patvirtintą priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą. Priešmokyklinį ugdymą vykdo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklos, laisvasis mokytojas ar kitas švietimo teikėjas, vadovaudamiesi švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka. Priešmokyklinis ugdymas pradedamas teikti vaikui, kai tais kalendoriniais metais jam sueina 6 metai.

Lietuvos higienos normos HN21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-08-10 įsakymu Nr.V-773, 25 punkte numatyta, kad jeigu mokykloje organizuojamas priešmokyklinis ugdymas, kurio trukmė per dieną ilgesnė nei 4 val., ir (ar) ikimokyklinis ugdymas, vaiko priežiūros sąlygos turi atitikti Lietuvos higienos normos HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji

sveikatos saugos reikalavimai“ reikalavimus. Įstaiga gali vykdyti veiklą tik gavusi leidimą-higienos pasą.

Akcentuotina, kad didelę dienos dalį vaikų darželyje praleidžiantys vaikai jame turi jaustis ne tik jaukiai, patogiai, bet ir saugiai. Ikimokyklinio ugdymo įstaiga privalo užtikrinti, kad aplinka, kurioje būna vaikai, yra sveika bei atitinka higienos normoje HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ keliamus reikalavimus.

2.2. Iš tyrimo metu surinktos informacijos matyti, kad Vilniaus miesto savivaldybės administracija siekia užtikrinti, kad mokyklos patalpos, į kurias palaipsniui planuojama perkelti kai kurias priešmokyklinio ugdymo grupes, atitiktų Lietuvos higienos normos HN 75:2010 reikalavimus ir, kad tai yra derinama su Vilniaus visuomenės sveikatos centru, kuris išduoda leidimą-higienos pasą ir yra atsakingas už minėtoje higienos normoje nustatytų reikalavimų laikymosi kontrolę.

Be to, iš tyrimo metu surinktos informacijos matyti, kad priešmokyklinio ugdymo organizavimą bendrojo ugdymo mokykloje Vilniaus miesto savivaldybės administracija planuoja įgyvendinti palaipsniui, pritariant įstaigų bendruomenei, sutinkant tėvams ir nepažeidžiant vaikų teisių ir teisėtų interesų į saugias ir jų ugdymui pritaikytas patalpas ir teritoriją.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierius, remdamasi išdėstytu bei atsižvelgdamas į tyrimo eigoje paaiškėjusias aplinkybes ir vadovaudamasi Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo 23 str. 4 p., 27 str. 3 d., n u s p r e n d ž i a:

1. Atsižvelgęs į pažymos išvadų 2.1-2.2. punktus, tyrimą, pradėtą vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus iniciatyva, nutraukti.

Lygių galimybių kontrolierė,
pavarduojanti vaiko teisių apsaugos kontrolierę

Aušrinė Burneikienė